

“LA NAU SINFOSÖNICA”

CIA MIGRASÖNICS

La Nau Sinfosönica és un espectacle musical que ens farà viatjar arreu de cinc indrets del planeta terra: d'una **illa tropical al desert, per continuar amb la selva i les grans muntanyes de gel, per acabar al bosc i a la ciutat.**

Objectius.

- Tots els objectius implícits en una audició musical: agafar gust per la música, aprendre a escoltar i a distingir diferents timbres i músiques, tenir l'actitud correcte d'escolta i respecte per la música, els músics i els/les companys/es, etc.
- Conèixer els instruments representatius d'arreu, així com els seu origen i les seves característiques principals.
- Prendre consciència de la diversitat musical i instrumental que hi ha al món, així com respectar-la i apreciar-la, tot foment-ne la curiositat i el gust per ella.
- Conèixer països i regions del món a partir dels seus instruments i el seu so.
- Interioritzar i discriminar els diferents instruments segons el seu so i les seves característiques.
- Conèixer a quina família pertany cada instrument.
- Fomentar el coneixement i l'interès per la pròpia cultura i la dels altres.
- Fer veure que la barreja de músiques i instruments de cultures diferents té resultats bonics i sorprenents.

Continguts.

- Audició/concert amb els instruments del món.
- Els instruments que enumerem en l'apartat “instruments”, el seu so i les seves característiques, així com les diferents tècniques per a fer-los sonar.
- Explicació tècnica (adequada a l'edat) de les característiques i l'origen d'aquests instruments.
- Conèixer diferents estils, llenguatges i sonoritats d'arreu.
- Estils per ordre d'aparició: son cubà, samba brasileira, música àrab i magrebina, música tradicional catalana, música i ritmes africans, sons d'Austràlia, sonoritats i músiques del Tibet, India i Xina, rumba, folk i blues.
- Cançons pròpies amb sonoritats i estils molt determinats: Mira com està el mar, Konakol, Carbassona, Blues gitano, Hassan petit com balla, El Cant de la Serra (dues versions molt especials d’El Cant dels Ocells”), Mercao Tropical,
- Veure i conèixer les possibilitats de la veu humana, tant a nivell musical com a nivell sonor.

Amb la veu i el cos haurem de fer un munt de sons: elements de la natura, animals, ritmes, ...

Metodologia.

- Es tracta d'un audició/ concert amb una aventura entre l'espai i el planeta terra com a argument.
- Es "requereix" la participació activa dels espectadors/alumnes, ja que es tracta d'un espectacle força interactiu. Hi haurà moments per a fer ritmes, per a cantar, sonar, ballar, etc.
- L'espectacle es basa en la interpretació musical, dramàtica i còmica, amb el suport d'audio i vídeo com a part integradora de l'espectacle.
- Un cop finalitzat l'espectacle, s'utilitza la paraula per tal d'explicar els instruments i la seva història, així com un sistema de vídeo per veure els instruments en tamany ampliat i comentar curiositats dels llocs d'on provenen.
- Es fomenta la curiositat a partir de la sonoritat especial i diferent de molts dels instruments que es veuràn i s'escoltaràn.
- S'intenta partir d'allò conegut per arribar a allò nou, per tal que la comprensió i la interiorització siguin el més completes possibles, així com utilitzar conceptes i imatges conegudes per tal de comprendre el que s'explica.

Instruments:

Per ordre d'aparició, **els estils i els instruments** que es veuen i s'escolten en l'espectacle, són:

- **illa tropical:** música afrocubana i samba: sonaller de petxines, ocean drum i cargol marí, percussions brasileres, agogos i xiulet de samba. bongos, esquella, llaüt ibèric i melòdica.
- **el desert:** música turca, egípcia i magribí: bronzidor, tubs d'harmònics, fujara eslovaca, darbukes, magrouna egípcia, baglama turc, bombo i plats.
- **la selva:** percussions i músiques del nord oest d'Àfrica: pal de pluja, pot de trons, sonallers, suara, didjeridoo, djembes i doun douns, kamale ngoni i udú.
- **les muntanyes de gel:** cants tibetans i mongols (cant difònic i gutural), konakol (l'art de la rítmica amb síl.labes de la Índia), música xinesa i música punjabí: cant difònic i cant gutural, bols i campanes tibetanes, gong xinès, tables hindús, çumbus turc, bateria, bansuri hindú, guzheng i hulusi xinesos.
- **el bosc i la ciutat:** un Cant dels Ocells molt especial, rumba catalana i folk-blues americà: serra musical, guitarra espanyola, cajón flamenco, slide guitar, tilinkó hongarès i bateria.

INSTRUMENTS MUSICALS ORDENATS PER FAMÍLIES QUE ES PRESENTEN A LA NAU SINFOSÒNICA

VENTS

didgeridoo.

És un instrument molt senzill, es tracta d'un tronc totalment buit, sense cap emcocadura especial, ni trencavents, ni cap inxa, ni res de res. És una trompa que prové d' Austràlia, i que té un so molt peculiar ric en harmònics.

Com a curiositat cal dir que són les termites qui s'encarreguen de foradar el tronc en qüestió, i també, que es necessita fer la tècnica de la respiració circular per a tocar-lo correctament. En les audicions es sol ensenyar un didgeridú australià d'eucaliptus, un didgeridú extensible i un didgeridú amb material reciclat.

<http://www.youtube.com/watch?v=MndKL7Hm0x4>

<http://www.youtube.com/watch?v=9g592I-p-dc>

<http://www.youtube.com/watch?v=RGTWqZoswAo>

- cargol marí i trompa de banya de toro

El seu origen es perd en el temps, ja s'utilitzaven a la Prehistòria, i per funcions molt concretes. Era una mena de telèfon/telègraf, que servia per diferents situacions i missatges, bàsicament en el camp "bèl.lic" (era com una alarma) o en el de la caça.

Aquest cargol en qüestió, és de Cadaqués, i l'utilitzaven per avisar la població en cas dels atacs d'en Barbaroja o altres pirates.

<http://www.youtube.com/watch?v=sKNkFMpDfXY>

<http://www.youtube.com/watch?v=fkuq6prZHoA>

- bullroarer o bronzidor australià

Aquest és un instrument de vent curiós, ja que sona sense que l'hàgim de bufar. És una mena de planxa de surf en miniatura lligat per un extrem a un cordill. Si volem que soni només l'hem de fer girar sobre nosaltres mateixos.

http://www.youtube.com/watch?v=3Kf_RYVt2XQ

- bansuri hindú

És una flauta travessera feta de bambú. Prové de la India, on és un instrument gairebé sagrat. Té sis forats pels dits (3 per cada mà) i un altre per on es bufa. El seu tamany és variable, i depen de la tonalitat. El músic Hariprasad Chauràsia l'ha fet famós el bansuri a quasi tot el món.

<http://www.youtube.com/watch?v=75CV5hK7c24>
http://www.youtube.com/watch?v=9n_ZayUW5cc
http://www.youtube.com/watch?v=7QuDEx3_Ygo

- fujara eslovaca

Flauta procedent d'Eslovàquia. Són de la família de les flautes dolces, i n'hi ha de molts tipus, tamany i formes. La que us porto en qüestió és molt gran, fa 1'70 d'alçada. Aquesta només té 3 forats, i té un "canal" que actua com a telescopi, transportant l'aire fins al trentavents. N'hi ha de tamany més

normal, amb sis forats, n'hi ha de dobles i fins i tot n'hi ha que no tenen cap forat, fent de la pressió de l'aire l'element que canvia les notes.

<http://www.youtube.com/watch?v=0dHaD-IrsCw>
<http://www.youtube.com/watch?v=rYCM-dzR-hY>
http://www.youtube.com/watch?v=8VFIS_dHWPA

Tilinko

Flauta de la família de les de bec, procedent d'Hongria com a característica principal que no té orificis pels dits, vaja, que és una flauta forats. També la podem trobar a d'altres països centreeuropeus i escandinaus. També es coneix com a flauta d'harmònics. El les seves notes (l'escala) són molt peculiars.

flautes
que té
sense
també
seu so i

<http://www.youtube.com/watch?v=ZfgzbBpXqwU>
<http://www.youtube.com/watch?v=LqKcEZMFCr8&feature=related>

- xiulet de nas

És un xiulet aplanat de fusta o de metall que es bufa amb el nas. L'aire s'expulsa pel nas, passa per dins el trencavents i surt a tocar dels llavis. El so canvia produïnt notes diferents tot modulant i jugant amb l'obertura de la boca

Divertidíssim. Aquest en qüestió és de l'Amazònia Brasileira.

<http://www.youtube.com/watch?v=4E-KpTk7ysE&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=yM4alZHGtZA>

<http://www.youtube.com/watch?v=JCU7z8ioKsM&feature=related>

- Mijwiz/Magrouna

Instrument de llengüeta simple provinent d'Egipte, Libia, Jordània, Siria... S'assembla al xeremies, ja que es tracta també d'una canya amb orificis i llengüeta simple, però té dos cossos i dues llengüetes, d'aquesta manera obtenen un so més potent i especial. S'utilitza en festes populars i tradicionals.

<http://www.youtube.com/watch?v=i2zx1KUZP6c>

<http://www.youtube.com/watch?v=4ePmDVaK0cU>

- hulusi:

Instrument xinès de vent de llengüeta metàl·lica, vaja, que és de la família dels acordions i harmòniques. Consta de tres cossos de bambú encaixats a una carbassa. Al tub central hi trobem els forats i les notes, un altre fa de bordó i l'altre és ornamental.

<http://www.youtube.com/watch?v=aAh-Yp27hm4>

http://www.youtube.com/watch?v=Qngmdlrbeik&playnext=1&list=PL91D8C638CDF85169&feature=results_main

<http://www.youtube.com/watch?v=SX-5kH5FwjY>

<http://www.youtube.com/watch?v=SX-5kH5FwjY>

- tubs d'harmònics

Són els tubs típics que fan servir els lampistes i paletes. Es poden fer sonar tant fent-los girar a l'aire com bufant-los, això sí, primer els hem de cargolar. Més que produir notes propiament dites, fa harmònics, cada cop més aguts si s'augmenta la velocitat de rotació o si es bufa més fort. Sonen tan bufant com aspirant.

<http://www.youtube.com/watch?v=y0ZfUE558xc>

La melòdica

Es tracta d'un instrument de vent de llengüetes lliures, vaja, de la família de l'acordió o l'harmonica. Consta d'una embocadura per la qual es bufa, tot i que a vegades pot tractar-se d'un tub, i també d'un teclat com el d'un piano o acordió. És un instrument que va inventar als anys 50 la marca Hohner, a Alemanya. També són conegudes amb el nom de **melodió**, **pianica**, **melodihorn**, **orgamonica**, **diamonica** o **clavieta**.

<https://www.youtube.com/watch?v=2gZfJUUewCI>

<https://www.youtube.com/watch?v=BOLvaEnaVUo>

<https://www.youtube.com/watch?v=23xLYeXYq74>

PERCUSSIONS

- bendir:

Pandero provinent del Magrib i dels països àrabs. Es tracta d'un instrument de percussió que té com a característica principal el bordó que frega la membrana: dos simples cordills donen el seu caràcter a aquest instrument

<http://www.youtube.com/watch?v=yaTBFYz2VT0>

<http://www.youtube.com/watch?v=9s3iBylhSlw>

http://www.youtube.com/watch?v=ovRPfQ_ju24

<http://www.youtube.com/watch?v=GIUIh8qweAc>

ocean drum

Pandero de dues membranes, una a cada cara. La gràcia d'aquest instrument és que a dintre hi ha boletes metàl·liques que al moure'l lleugerament produeixen el so del mar a partir de la fricció/fregament.

<http://www.youtube.com/watch?v=qomemTxlzsc&feature=related>

djembe

El djembe és un instrument de percussió de membrana, de la cultura mandinga, que fa segles es va escampar pels països del nord oest d'Àfrica: Mali, Senegal, Burkina Fasso, Costa d'Ivori i Guinea.

<https://www.youtube.com/watch?v=IVPLIuBy9CY>

<https://www.youtube.com/watch?v=GkvQoG3wDPQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=u1m-SpunpWE>

doun douns

Els doun douns són els tambors cilíndrics de doble membrana, en tenen a dalt i a baix, que acompanyen els djembes i altres instruments de percussió solistes, com el djilangdian, el sabar, el bougarabou....

<https://www.youtube.com/watch?v=9pLtjEPYNKY>

<https://www.youtube.com/watch?v=Qsq5PHoik-s>

<https://www.youtube.com/watch?v=ofRjsLsdVtQ>

- darbuka

És l'instrument de percussió més popular i conegut del món àrab, d'Anatolia i del Magreb. També és conegut amb els noms de tombak o tabla (no l'hem de confondre amb les tables hindús). Té un cos en forma de copa i una membrana de pell o de plàstic. Antigament eren fets de terrissa o de fusta, però actualment, la majoria estan fets d'aliatges metal·lics (alumini, coure...).

<http://www.youtube.com/watch?v=5HBN9cpzook>

<http://www.youtube.com/watch?v=VzCTvFI1K7w>

<http://www.youtube.com/watch?v=GIUlh8qweAc>

- bols i campanes tibetanes:

Aquests instruments sonen tant per percussió com per fricció. S'utilitzen sobretot en cerimònies espirituals i religioses. Els que presentem provenen del Tibet i del Nepal, si bé també en podem trobar a la Xina, a Vietnam, Japó, Tailàndia... El seu so és molt ric en harmònics. Des de fa 20 anys en fabriquen amb cristall de quars per a realitzar teràpies.

<http://www.youtube.com/watch?v=V43SOUN7CS8>

http://www.youtube.com/watch?v=z3md41_ymw8&feature=related

<http://www.youtube.com/watch?v=oob8zENYt0g>

-udú:

És un instrument de percussió africà provinent de Nigèria, del poble dels Igbo. No és res més que un gerro de terrissa que té un forat més. Es toca tot picant-lo amb les mans, i la seva característica principal, és el seu so especial, que sembla que faci bombolles de so.

<http://www.youtube.com/watch?v=I018mf089yY>

<http://www.youtube.com/watch?v=oQxwGSTgMNU>

<http://www.youtube.com/watch?v=lctTIPGNLys>

- arpa de boca:

També és coneguda amb el nom de guimbarda, berimbau, morchang, dan moi, camarruni, ... depenent del país d'origen. En podem trobar a tot Europa i Àsia: Espanya, Itàlia, Rússia, Índia, Vietnam,

<http://www.youtube.com/watch?v=5XPuzcBnovQ>

http://www.youtube.com/watch?v=G5fWi_RL4W4&feature=related

http://www.youtube.com/watch?v=SK3gT6_sJk8&feature=related

<http://www.youtube.com/watch?v=jGF7TS6lQpk&feature=related>

- agogo:

L'agogo és l'instrument més popular de la samba brasilera. Es tracta de dues esquelles o campanes de diferent mida ajuntades en un mateix mànec. El seu origen és africà. També s'utilitza en les músiques yoruba.

<http://www.youtube.com/watch?v=uNGEQHdJAs4>

<http://www.youtube.com/watch?v=i1zTuWhFmXI>

<http://www.youtube.com/watch?v=tQTgXMwdGgl>

cajón:

És simplement una caixa de fusta, que té una part feta de fusta més prima (una tapa de contraxapat prima, tipus fullola) i un forat esfèric al darrera per permetre la sortida del so. Prové del Perú, on el van portar els esclaus africans durant la colonització espanyola. En els últims anys ha estat adoptat, adaptat i molt utilitzat en el flamenc, la rumba i músiques llatines. Es toca amb les mans si bé hi ha músics que el toquen amb escombretes.

<http://www.youtube.com/watch?v=VLEcQZI0q-o>

<http://www.youtube.com/watch?v=yYCWcHaeqIY>

<http://www.youtube.com/watch?v=hiLHYhI9chQ>

http://www.youtube.com/watch?v=VsSMS_d3Usl

- serra musical,

Una eina indispensable per a la construcció d'instruments musicals, i que al mateix temps ens pot servir per a fer música i sons d'allò més sorprenents i

increïbles. El seu so és una barreja entre una cantant d'òpera, un fantasma i un platet volador extraterrestre. Se'n sap poc del seu origen, però al voltant del 1900 va viure un període de molta popularitat al EUA. A Europa ha estat molt utilitzat en el món del circ i de les arts escèniques.

<http://www.youtube.com/watch?v=Kmf674XPC0>
<http://www.youtube.com/watch?v=QL8DZVEIXfE>
<http://www.youtube.com/watch?v=jpYS2Z2Eik8>
<http://www.youtube.com/watch?v=ffe-7q3zex0>

CORDES.

- baglama turc:

Conegut també amb el nom de saz, aquest instrument provinent de Turquia i la resta d'Anatolia, és també de la família de la corda pinçada. És una mena de guitarra amb la caixa de ressonància en forma de pera o llàgrima, i amb un mànec llarg i prim amb tres cordes doblades, vaja, que té 6 cordes però només fan 3 notes.

<http://www.youtube.com/watch?v=GSpDQY2m8Fc>
<http://www.youtube.com/watch?v=nNiXSTcRi0E>
<http://www.youtube.com/watch?v=KGm8bI1-F7Q&feature=fwrel>

- kamale ngoni

És un instrument de corda pinçada provinent de Mali. Podríem dir que és una arpa amb una carbassa com a caixa de ressonància, i una pell de vaca com a tapa. Consta d'un mànec llarg o hi ha de 8 a 12 cordes disposades en dues files. Es toca amb els dits tot pinçant les cordes.

<https://www.youtube.com/watch?v=jWPYut-4t14>
<https://www.youtube.com/watch?v=nqU0-jUu9wI>

<https://www.youtube.com/watch?v=ytBTIbhcbM&list=PLRkoevyOzhGN-DTds4AFCv5dMBQoMrqQ>

slide guitar

Guitarra electroacústica o elèctrica que es caracteritza per què es toca utilitzant un tub de vidre o de metall per a produir sons llargs i amb un glissando molt pronunciat. Molt utilitzades en músiques de Hawaii, el country i sobretot el blues.

<https://www.youtube.com/watch?v=n5ObF0NhY5Q>

https://www.youtube.com/watch?v=IOUlgYCX_Uw

<https://www.youtube.com/watch?v=fdh9MgE7vac>

Çumbus turc

És un instrument de corda pinçada provinent de Turquia. Es tracta de tota una família d'instruments de corda fets a partir d'una cassola com a caixa de ressonància. Poden tenir de 7 a 12 cordes, i salvant les distàncies, s'assembla a un banjo. Va ser inventat a principis del segle XX a Turquia, per Zetnel Abidin un fabricant d'armes.

<https://www.youtube.com/watch?v=tF4iKrEIIY8>

<https://www.youtube.com/watch?v=BqWpgjkxTjc>

<https://www.youtube.com/watch?v=BtWenzs4sSM>

Llaüt aragonès

Instrument de corda polsadaa que tradicionalment forma part de l'orquestra espanyola popular o rondalla, també anomenada "*Orquesta de pulso y púa*", juntament amb la guitarra i la bandúrria.

Consta de dotze cordes metàl·liques (sis dobles) que es pincen amb una pua o el plectre.

Molt utilitzat en la música cubana.

<https://www.youtube.com/watch?v=R4Wziuf5w30>

<https://www.youtube.com/watch?v=7QhEOfs5vLo>

Gu zheng

El gu zheng és un instrument de corda pinçada procedent de la Xina. Es tracta de la cítara antecessora del koto japonés, del gayageum coreà i del dan tranh vietnamita. Consta de 21 cordes, s'afina amb una escala pentatònica i es pot tocar pinçant amb els dits, amb l'ajuda d'ungles de marfil

i fins i tot es pot percutir amb baquetes.

KHAN CARTRO
Creacions artístiques

WWW.KHAN-CARTRO.COM